

vægt på anledningen til og muligheden for at undgå, at defekten opstår og på foreliggende ansvarsforsikringer.

Stk. 3, hvorefter der som udgangspunkt er adgang til fuld regres, omfatter EF-importører og andre leverandører, jfr. forslaget § 4, stk. 2 og 3. Hvis den regressøgende forsætligt eller uagtsomt har medvirket til skadens indtræden eller forøget dens omfang, kan regreskravet imidlertid nedsættes eller bortfalde. Der vil dog kunne forekomme tilfælde, hvor leverandøren ikke har regres mod producenten, f.eks. fordi denne er ansvarsfri i medfør af § 7, stk. 1 og 2.

Til § 13

Bestemmelsen svarer til direktivets artikel 12 og indeholder et forbud mod forudgående aftaler, hvorved ansvaret efter loven fraskrives eller indskrænkes.

Baggrunden for bestemmelsen er bl.a., at det ville stride mod lovforslagets formål, hvis reglerne om produktansvar var undergivet princippet om aftalefrihed. Ansvaret er derfor gjort ufravigeligt, således at det ikke på forhånd kan fraskrives eller indskrænkes over for skadelidte ved en ansvarsfritagelses- eller ansvarsbegrænsningsklausul.

Bestemmelsen indeholder alene et forbud mod forudgående aftaler om ansvarsbegrænsning, idet det er i sådanne situationer, at en eventuel skadelidte vil have vanskeligt ved at overskue konsekvenserne af en aftale. Det er derimod ikke hensigten at hindre, at den skadelidte og den ansvarlige indgår aftale om f.eks. erstatningsudmålingen, efter at en konkret skade er indtruffet. Urimelige aftaler, som indgås, efter at skaden er indtruffet, vil eventuelt kunne tilsidesættes i medfør af aftalelovens ugyldighedsregler, herunder især § 36.

Der er efter bestemmelsen derimod intet, der hindrer, at skadelidte ved en forudgående aftale tillægges beføjelser, der går videre end lovens regler, f.eks. får ret til fuld erstatning dvs. uden fradrag af 4.000 kr. i forbindelse med en forbrugertingsskade.

Selv om reglerne i loven ikke kan fraviges ved en forudgående aftale mellem parterne, vil de advarsler, instruktioner og informationer, som følger med et produkt kunne få samme virkning som en egentlig »ansvarsfraskrivelse«, idet bedømmelsen af, om et produkt er defekt, påvirkes af disse oplysninger. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 5. En advarsel om, at produktet ikke må benyttes af personer, som lider af visse sygdomme, vil efter denne bestemmelse normalt inde-

bære, at en person, som lider af en af de omtalte sygdomme, ikke vil kunne kræve erstatning, hvis den pågældende desuagtet benytter produktet. Oplyser producenten derimod i forbindelse med produktets markedsføring, at han fraskriver sig ethvert produktansvar, som følger af anvendelse af produktet, uden at oplyse om bestemte risici, vil en sådan ansvarsfraskrivelse naturligvis ikke få nogen betydning i forbindelse med vurderingen af, om producenten er ansvarlig.

Til § 14

Bestemmelsen svarer til direktivets artikel 13, 2. led.

Efter *stk. 1* får lovbestemte erstatningsregler i et vist omfang fortsat betydning. Flere steder i lovgivningen findes der sådanne særregler om erstatningsansvar, som også kan omfatte ansvar for produktskader. Der kan bl.a. nævnes lov om naturgasforsyning, luftfartsloven, arbejdsskadeforsikringsloven, lov om erstatning for vaccinationsskader og lov om erstatning til skadelidte værnepligtige.

I praksis bevarer disse regler deres betydning uanset gennemførelsen af dette lovforslag, i det omfang disse regler er mere gunstige for skadelidte end de, der generelt foreslås gennemført for produktskader. Der kan særligt nævnes regler om bevislættelse, om egen skyld, om tingsskadeerstatning og om forældelse. I de ovennævnte love tillægges egen skyld i modsætning til dette forslags § 9, stk. 1, kun betydning, hvis skadelidte har udvist forsæt eller grov uagtsomhed. Endvidere findes der ikke i de nævnte love regler svarende til forslaget § 8 om begrænsning af tingsskadeerstatning. Herudover vil skadelidte normalt have en længere frist til at gøre sit krav gældende efter de nævnte love.

Arbejdsskadeforsikringsloven, lov om erstatning for vaccinationsskader og lov om erstatning til skadelidte værnepligtige indeholder tillige regler om lettelse af skadelidtes bevis for, at der foreligger henholdsvis en arbejdsskade, en vaccinations-skade eller en skade, som kan henføres til udførelse af de pligter, der er forbundet med værnepligt.

I *stk. 2* er det præciseret, at lovforslaget ikke medfører nogen begrænsning i skadelidtes adgang til at forlange erstatning af en leverandør, herunder en leverandør, der er omfattet af § 4. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger punkt 2.2., er det den overvejende opfattelse i teorien, at der påhviler mellemhandleren (leverandøren) et hæftelsesansvar for fejl i tidligere led, herunder producentens fejl.